

11. 10 2012

Zf-2 Nr. 425

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea
unor acte legislative

(nr.1947 din 05.09.2012)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 și comunică următoarele.

I. Proiectul este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern în conformitate cu art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

În vederea creării condițiilor normative corespunzătoare pentru aplicarea adecvată a Legii nr.86 din 28 iulie 2011 cu privire la simbolurile publice prin prezentul proiect de lege se propune operarea unor modificări și completări în Legea taxei de stat nr.1216-XII din 3 decembrie 1992, Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002 și Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008.

Argumentele în susținerea modificărilor propuse sînt expuse în nota informativă, unde se menționează că proiectul a fost coordonat cu instituțiile interesate, precum și supus expertizei anticorupție.

În acest context atenționăm că, conform art.23 din Legea nr.780/2001 nota informativă în afară de argumente în susținerea proiectului trebuie să reflecte și rezultatele expertizei compatibilității cu legislația comunitară, precum și lista reglementărilor de referință ale legislației comunitare, iar pentru a fi complet dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ trebuie să conțină: *actul prin care s-a instituit grupul de lucru, componența lui nominală; rezultatele investigației științifice; avizele, sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice și rezultatele expertizelor; lista actelor condiționate ce necesită a fi elaborate sau revizuite în legătură cu adoptarea actului legislativ; raportul final al grupului de lucru.*

De asemenea constatăm că, Legea nr.86 cu privire la simbolurile publice adoptată la 28 iulie 2011, a fost **publicată la 4 octombrie 2011** și a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2012. Reieșind din faptul că proiectul pentru modificarea și completarea unor acte legislative supus avizării a fost înregistrat în Parlament la 5 septembrie 2012, atragem atenția la norma art.15 alin.(5) din Legea nr.86/2011, prin care s-a stabilit că, Guvernul urma să prezinte Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare cu prezenta lege **în termen de 6 luni de la data publicării**. Prin urmare, în lipsa modificărilor de rigoare în cadrul acesteia, nu este clar cum au fost aplicate din momentul intrării în vigoare și pînă în prezent prevederile art.10 alin.(6) din Legii nr.86/2011 care stabilesc că *la eliberarea diplomei de înregistrare a simbolului public, precum și a copiilor și extraselor din Armorialul General al Republicii Moldova, solicitantul achită o taxă. Cuantumul și modul de plată a taxei se stabilesc în Legea taxei de stat.*

II. Referindu-ne la conținutul nemijlocit al proiectului remarcăm normele art. III prin care se propune modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 în vederea stabilirii amenzilor pentru încălcarea modului de folosire a simbolurilor publice.

1.Conform art.10 din Codul contravențional, constituie contravenție fapta -- acțiunea sau in acțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infrațiunea, săvîrșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională.

Astfel, pentru a întruni prezența unei contravenții administrative este necesar să se respecte mai multe condiții, și anume: fapta să aibă un anumit grad de pericol social, să fie comisă cu vinovăție și să fie calificată de lege ca fiind contravenție.

La calificarea unei fapte drept contravenție este important să se facă o justă apreciere a gradului de pericol social și să fie respectat principiul proporționalității în cadrul determinării pedepsei ce survine pentru comiterea acesteia. Actul normativ trebuie să descrie concret fapta care reprezintă contravenție și să arate natura sancțiunii care se aplică.

Analizînd conținutul modificărilor și completărilor propuse la art. III din proiect, prin prisma celor expuse mai sus, observăm caracterul general al normelor prin care se propune calificarea unor fapte drept contravenții administrative. Legea nr.86/2011 nu stabilește în mod exhaustiv modul de utilizarea a simbolurilor publice și face trimitere la alte acte normative. În condițiile date este dificil să urmărești care acțiuni nu sînt permise în vederea utilizării simbolurilor publice. Totodată, considerăm că, formularea insuficient de exactă a expresiei „**încălcarea intenționată a modului de folosire**” face această normă imprevizibilă pentru cei care o pot folosi și pentru cei responsabili de aplicarea sancțiunii.

În vederea respectării prevederilor art.19 lit. e) din Legea nr.780/2001, în temeiul art.4 alin.(1) lit. a) - c) din Legea nr.86/2011, la pct.1 al art. III din proiect (norma prin care se propune modificarea art.322 alin.(1) din Codul contravențional), sintagma „*simbolurilor de stat*” se va substitui prin „*simbolurile naționale*”.

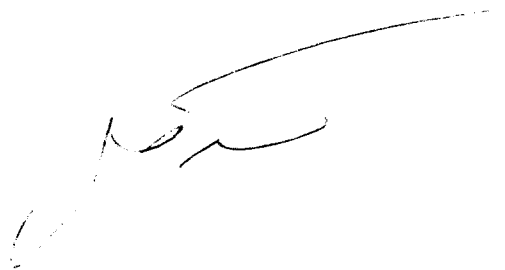
Examinînd prevederile alin.(5) al art.322 de la art. III din proiect în detalii, atragem atenția la modul în care este expusă această normă. Astfel, „*etalarea*” presupune expunerea în mod public a simbolurilor, „*utilizarea în orice mod*” cuprinde toate formele posibile, iar sintagma „*unor însemne neînregistrate*” cuprinde oricare simbol posibil. Prin urmare, constatăm că, în redacția actuală, prin această normă se instituie un mod riguros de folosire a simbolurilor în Republica Moldova, fapt ce vine în contradicție cu prevederile art.10 „Libertatea de exprimare” din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care a fost ratificată de către Republica Moldova prin Hotărîrea Parlamentului nr.1298-XIII din 24.07.1997, precum și art.32 din Constituția Republicii Moldova unde este stabilit că, oricărui cetățean îi este garantată libertatea gîndirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvînt, imagine sau prin alt mijloc posibil.

2. Din conținutul pct.2 și pct.3 al art. III din proiect constatăm că din momentul intrării în vigoare a modificărilor și completărilor date se va schimba autoritatea de competența căreia va ține examinarea contravențiilor prevăzute la art.322 din Codul contravențional.

Însă, remarcăm că, proiectul nu conține careva referințe ce ar reflecta procedura, termenul de transmitere a dosarelor contravenționale, întocmite în temeiul art.322 din Codul contravențional, care se află actualmente în procedură. .

În contextul celor expuse precum și întru evitarea unor eventuale neclarități considerăm că, proiectul dat necesită a fi revizuit.

Oportunitatea adoptării prezentului proiect de lege rămîne a fi decisă de către Parlament.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție

ex: E. Geru
tel: 268-482